

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

AZILNI DOM
Cesta v Gorice 15, p. LJUBLJANA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o zavodu:

- ▶ **Tip zavoda:** javni, azilni dom (objekt ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, namenjen nastanitvi prosilcev za mednarodno zaščito).
- ▶ **Kategorije nastanjenih oseb:** vlagatelji namere za podajo prošnje za mednarodno zaščito¹, prosilci za mednarodno zaščito²
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost zavoda na dan obiska:** 203 osebe, dejansko 87 oseb; 43 odstotna zasedenost.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen 22. decembra 2010 med 9:10. in 14:00. Uro.**
- ▶ **Skupina za obisk:** dva predstavnika Varuha, ena predstavnica pogodbenih nevladnih organizacij (predstavnica Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij - PIC) in

¹ Vlagatelj namere za podajo prošnje za mednarodno zaščito je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji in je pred uradnimi organi prvič izrazil namen podati prošnjo za mednarodno zaščito. Vlagatelja namere se po obravnavi s strani policije nastani v sprejemne prostore Azilnega doma, kjer mu je zagotovljena ustrezna prehrana, nujne higienske potrebščine in dostop do nujnega zdravljenja. Vlagatelj namere po prihodu v Azilni dom napiše izjavo o razlogih za mednarodno zaščito. O vlagatelju namere pristojni organ obvesti policijo, ki ugotovi njegovo istovetnost in pot, po kateri je prišel v Republiko Slovenijo. Po končani obravnavi s strani policije, pristojni organ izpolni registracijski list. Ob našem obisku je bila v sprejemnih prostorih Azilnega doma nastanjena samo ena oseba, državljan Turčije.

² Prosilec za mednarodno zaščito je državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, ki je v Republiki Sloveniji podal popolno prošnjo za mednarodno zaščito. Po sprejemu popolne prošnje se prosilca nastani v Azilnem domu. Vodstvo nam je v uvodnem razgovoru zagotovilo, da nihče od prosilcev za mednarodno zaščito v Azilnem domu nima (začasno) omejenega gibanja in tudi kasneje v razgovorih s samimi prosilci nismo ugotavljali in končno ugotovili okoliščin, ki bi napeljevale v zaključek, da to ne drži.

pogodbena izvedenka za področje zdravstvene oskrbe (dr. med., spec. psih.); sodeloval je tudi pogodbeni prevajalec (farsi jezik).

► **Vsebina obiska:** uvodni razgovor z vodjo Sektorja za mednarodno zaščito in vodjo Azilnega doma ter še dvema sodelavkama, ogled prostorov z vodjo Azilnega doma, razgovor z medicinsko sestro, razgovori s prosilci za mednarodno zaščito.

► **Poročanje:** predhodno poročilo o obisku smo po pošti posredovali vodji Sektorja za mednarodno zaščito 7. 3. 2011, skupaj s predlogom, da se posredovano poročilo obravnava in nato najkasneje do 8. 4. 2011 sporoči stališča do izpostavljenega, morebitne druge pripombe in tudi podatke, za katerem smo v njem zaprosili; tozadevnega odziva v roku nismo prejeli, zato smo po pošti posredovali poročilo o obisku Ministrstvu za notranje zadeve – Kabinetu ministrice 29. 4. 2011, s predlogom, da se posredovano poročilo obravnava in nas o ugotovitvah in morebitnih ukrepih obvesti v roku 30 dni; odgovor (ki ga je pripravila vodja Azilnega doma) smo prejeli 6. 5. 2011, torej sedmi dan po odpremi poročila kabinetu ministrice oziroma 60. dan po odpremi poročila vodji Sektorja za mednarodno zaščito.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je res prišlo do zagotovitve dostopa do interneta prosilcem, kar nam je sicer zagotovilo Ministrstvo za notranje zadeve v odzivnem poročilu leta 2009 (to je namreč DPM tudi predlagal po obeh prejšnjih opravljenih obiskih v Azilnem domu),

► **predlog DPM**

DPM: preuči naj se dejansko stanje glede dostopa do interneta (predvsem na oddelku za družine, kjer se naj bi pojavljali problemi z dostopnostjo)³ ter vzpostavi režim, da bo vsem prosilcem omogočen tudi v času, ko do njega dostopa predstavnica Slovenske filantropije⁴.

DPM: menimo, da če pri izpolnjenih sanitarnih standardih kalorična vrednost obrokov dosega predpisano vrednost in se obenem zadošča tudi morebitnim posebnim zdravstvenim ali verskim potrebam prosilcev, take prehrane ni mogoče označiti drugače kot za ustrezno⁵. Seveda pa ne more biti nič narobe, če se poizkuša zadostiti tudi morebitnim drugim, še razumnim tovrstnim pričakovanjem posameznih storilcev.

► **odziv pristojnih**

VODJA AZILNEGA DOMA: Do težav je dejansko prihajalo na oddelku za mladoletnike brez spremstva, in ne na oddelku za družine, kot navajate v poročilu. Omenjene težave smo odpravili tako, da je sedaj vsem prosilcem v skupnih prostorih omogočen dostop do interneta, ne glede na to ali v istem času do njega dostopata prosilec in predstavnica Slovenske filantropije.

VODJA AZILNEGA DOMA: Prosilci so upravičeni do treh obrokov dnevno⁶, v skupni kalorični vrednosti od 8800 do 9700 KJ (2100-2300 kcal). Ranljive skupine prosilcev so upravičene do dodatnih obrokov, otroci v starosti do 14. leta pa še do dopoldanske in popoldanske malice. Prosilci, ki imajo posebne zdravstvene potrebe, so upravičeni do ustrezne prehrane, kot na primer: žolčna, želodčna in diabetična dieta ter vegetarijanska prehrana. Kalorična vrednost obrokov tako dosega predpisano vrednost. Jedilniki se

³ Trije mladoletni prosilci v objektu za družine, ki so bili v tamkajšnjem prostoru za prosti čas, kjer je tudi računalnik, prek katerega lahko skladno z razporedom izmenično dostopajo do interneta, so nam povedali, da slednje tam ni mogoče v času, ko se dostopa do interneta v bližnji sobi na nasprotni strani hodnika (ki ni namenjena prosilcem in jo praviloma uporablja predstavnica Slovenske filantropije). Po njihovih navedbah je to pogosto povzročalo nevšečnosti, saj naj bi se dogajalo, da prosilec, ki bi sicer lahko glede na razpored v tem času dostopal do interneta, tega potem dejansko ne more početi. V objektu za samske moške, kjer je bilo v takem prostoru sicer tudi pet delujočih računalnikov, pa do podobnih težav naj ne bi prihajalo.

⁴ Slovenska humanitarna organizacija, katere osrednja dejavnost je promocija prostovoljstva, njeno delo pa je usmerjeno v ozaveščanje in informiranje, zagovorništvo in povezovanje. Angažma prostovoljcev zagotavlja tudi na področju prosilcev za mednarodno zaščito.

⁵ Že ob ogledu jedilnice nam je vodja Azilnega doma povedala, da so pritožbe prosilcev čez neokusnost hrane pogoste, in res smo tudi sami med njimi v razgovorih zaznali zelo veliko tozadevnega nezadovoljstva. Slednjega naj bi se občasno izražali tudi na povsem neprimerne načine – medicinska sestra je na primer izvedenki med drugim povedala, da se tudi dogaja, da prosilec vrže hrano nazaj v delivca hrane.

⁶ Pravica do osnovne oskrbe in s tem prehrane izhaja iz 79. člena o mednarodni zaščiti. Izvajanje pravice do prehrane pa določa 13. člen Pravilnika o pravicah prosilcev za mednarodno zaščito.

usklajujejo mesečno, v kolikor je mogoče pa se upoštevajo tudi želje prosilcev. Upoštevajo se tudi prehrabne navade, ki izhajajo iz verskega prepričanja (predvsem v času verskih praznikov).

DPM: ne želimo problematizirati utemeljenosti (tudi dosledne) uporabe omenjenih ukrepov pri opravljanju nalog varovanja v Azilnem domu⁷. Ker pa ob prejšnjih dveh obiskih nismo v tej zvezi prejeli nobenih pritožb prosilcev, letos pa številne, pa kljub temu prosimo vsaj za uradno pojasnilo o razlogih za tako spremembo pri opravljanju nalog varovanja in kdaj točno je do nje prišlo. Nadalje prosimo še za podatek o tem, v koliko primerih je od takrat pa do konca leta 2010 prišlo do intervencije policije zaradi prosilčevega zavračanja pregleda s strani varnostnikov ob vstopu v Azilni dom.

VODJA AZILNEGA DOMA: Varnostna služba, ki opravlja svoje naloge v Azilnem domu, že ves čas opravlja površinske preglede ob vstopu v Azilni dom s tem, da so ti pregledi v lanskem letu postali doslednejši. Omenjen ukrep je bil izveden iz razloga, ker je bilo opaženo, da nekateri prosilci v Azilni dom vnašajo alkohol, prepovedane substance in nevarne predmete. Izvajanje omenjenega ukrepa je bilo prosilcem predstavljeno na domski skupnosti 9. 11. 2010 in večina prosilcev je doslednejšo uporabo ukrepa sprejela pozitivno. Pregledom so nasprotovali nekateri farsi govoreči prosilci. Samo v enem primeru pa je v letu 2010 prišlo do intervencije s strani policije zaradi zavračanja pregleda ob vstopu v Azilni dom. V letu 2011 do take intervencije še ni prišlo.

DPM: predstavnica pogodbene nevladne organizacije si je tudi ogledala naključno izbrano dnevno poročilo o delu v Azilnem domu⁸, datirano z dne 8. 12. 2010 in v zvezi s tem želi izpostaviti, da je iz omenjenega dnevnega poročila izhajalo, da se pri vseh aktivnostih, ki so povezane s službo varovanja, (poimensko) zapiše, kateri varnostnik je pri njih sodeloval, edinole pri pregledih prosilcev pa se zapiše zgolj to, da je bil prosilec

VODJA AZILNEGA DOMA: Površinski pregled pri prosilcih načeloma vedno opravljajo varnostniki istega spola. Dopuščamo pa tudi možnost, da je prišlo do situacije, ko je prosilca pregledala oseba drugega spola in je zato prav gotovo imela utemeljene razloge. /.../ V poročilih varnostne službe se zabeleži, da je bil prosilec pregledan, ne pa, kdo ga je pregledal, saj je samoumevno, da bo to storila oseba istega spola, razen v

⁷ Skoraj brez izjeme so se prosilci ogorčeno pritoževali nad pregledi (njih samih in njihove prtljage), ki naj bi jih po vrnitvi z izhodov ob vstopu v Azilni dom pri recepciji začeli opravljati varnostniki. Do takega varovanja naj bi po navedbah prosilcev prišlo približno dva meseca pred našim obiskom, to pa so pripisovali zgolj ravnanju prosilca iz Bosne in Hercegovine, ki naj bi večkrat vnesel alkohol, nato pa pod njegovim vplivom grozil, razgrajal, navijal glasbo in se končno tudi samopoškodoval z nožem.

⁸ Že ob samem obisku smo v tej smeri tudi izrazili zaskrbljenost, ali površinski pregled pri prosilcih opravljajo varnostniki istega spola, kot so sami. Verjetno ni potrebno posebej poudarjati, kakšen pomen ima slednje lahko že samo zaradi kulturnega ozadja posameznih prosilcev, poleg tudi siceršnje določbe drugega odstavka 11. člena Pravilnika o ukrepih zasebnega varnostnika. Takrat nam je bilo sicer zagotovljeno, da sta tudi v nočnem času v recepciji prisotna uslužbenca službe varovanja ženskega in moškega spola ter da se prej izpostavljeno dosledno upošteva. Vendar je kasneje v razgovoru eden izmed prosilcev omenil, da ga ob vstopu površinsko pregleda včasih oseba moškega, včasih pa ženskega spola. Tega sicer sam ni posebej problematiziral, a to ne more samo po sebi pomeniti, da tak pregled ne bi motil tudi vseh drugih prosilcev.

pregledan. Prosimo za pojasnilo, zakaj se tudi v zvezi s slednjim ne beleži imena uslužbenca službe varovanja, ki je opravil konkretni pregled.

DPM: prosimo za kopije treh pritožb prosilcev iz leta 2010 in pisnega odgovora na vsako izmed njih⁹.

DPM: prosimo za pojasnilo o tem, ali se o posameznem sestanku domske skupnosti (kamor naj bi imeli prosilci prav tako možnost posredovati svoje pritožbe oziroma predloge in tudi sicer tam aktivno sodelovati pri organizaciji bivanja v Azilnem domu), piše zapisnik oziroma kako drugače (za)beleži, kaj se na njem obravnava in konkretno kdo od osebja v Azilnem domu in prevajalcev je bil tam takrat navzoč. Kolikor je odgovor pritrdilen, prosimo za kopijo dveh primerov tudi te dokumentacije, datirane z datumom v letu 2010.

DPM: prosimo za pojasnilo, ali je v smeri psihosocialne oskrbe v času od našega obiska že prišlo do kakšnih novosti¹⁰.

izjemnih primerih.

VODJA AZILNEGA DOMA: V zvezi s pritožbami, ki jih prosilci naslovijo na vodstvo Azilnega doma, želimo pojasniti, da Azilni dom odgovarja na vsako pritožbo. V prilogi vam zato na vpogled odstopamo kopijo treh pritožb in odgovore nanje, kot ste zaprosili v poročilu.

VODJA AZILNEGA DOMA: V Azilnem domu je organizirana domska skupnost, ki se sestaja na dva do tri mesece. O sestanku se pripravi kratek zapisnik, iz katerega je razvidno, kdo od zaposlenih in kateri prevajalci so bili prisotni na njej. V prilogi vam pošljamo dva primera zapisnika, in sicer z 17. 3. 2010 in 9. 11. 2010.

VODJA AZILNEGA DOMA: V zvezi z izvajanjem programov pomoči proslcem za mednarodno zaščito je bil 18. 3. 2011 objavljen razpis, in sicer za naslednje programe: izvajanje programa pomoči pri nastanitvi in oskrbi ter implementaciji pravic prosilcev za mednarodno zaščito, izvajanje programa ugotavljanja posebnih potreb ter nudenje posebne obravnave ranljivim skupinam prosilcev za mednarodno zaščito ter izvajanje programa dopolnilnega programa za delo z ranljivimi skupinami prosilcev za mednarodno zaščito - organizacija

⁹ Pogoste so bile pritožbe prosilcev, da se njihovih pritožb oziroma predlogov, tudi tistih, ki jih oddajo v temu namenjen nabiralnik na hodniku ob recepciji, sploh ne obravnava oziroma da nanje nikoli ne dobijo odgovora. Vodja Azilnega doma nam je med ogledom prostorov sicer zagotovila, da ona preverja, ali je v nabiralniku kakšna pritožba in da se na prejete pritožbe tudi pisno odgovarja. Takrat smo tudi zaprosili za predložitev primera take pritožbe in pisnega odgovora nanj, vendar nas je nato po opravljenih razgovorih s prosilci čakal pripravljen samo spis, v katerem je bil le odgovor Ministrstva za notranje zadeve na pritožbo s strani Slovenske filantropije.

¹⁰ V uvodnem razgovoru nam je bilo sicer pojasnjeno, da je tozadevni nov razpis že objavljen, in sicer že drugi, ker se na prvega ni nihče prijavil, in da je stanje v tej smeri zaenkrat še precej negotovo.

letovanja za ranljive skupine, nudenje dodatne operativne pomoči mladoletnikom brez spremstva in izvajanje ustvarjalnih delavnic za predšolske in šoloobvezne otroke. Na vse tri sklope so se prijavile nevladne organizacije, do izbora najugodnejšega ponudnika pa še ni prišlo, saj razpis še ni zaključen (do sedaj je bila opravljena analiza ponudb).

DPM: prosimo za dodatno pojasnilo o okoliščinah v zvezi s primerom prosilca, ki je napovedal gladovno stavko, v zvezi z njo pa naj bi imel kar več kot deset različnih zahtev - precej naj bi jim potem tudi ugodili, zato je potem z njo prenehal¹¹; predvsem nas zanima, konkretno katere zahteve vse je ta prosilec postavljaj pred napovedano gladovno stavko in katere od teh so mu bile potem tudi izpolnjene, pri tem pa nas zanimajo tudi razlogi, zaradi katerih je do omenjene realizacije na podlagi ocene sprejemljivosti očitno vsaj nekaterih njegovih pričakovanj, prišlo šele po začetku gladovne stavke.

VODJA AZILNEGA DOMA: V postopku priznanja mednarodne zaščite je bila temu prosilcu postavljena skrbnica. Pristojni organ je še istega dne začel izvajati vse potrebne ukrepe, ki se izvajajo v primeru gladovne stavke. Prosilec je pred gladovno stavko dnevno izražal nezadovoljstvo z bivanjem v Azilnem domu, vendar je pogosto postavljaj zahteve, ki presegajo zakonske okvire. V zvezi z njegovimi zahtevami je vodja Azilnega doma s pomočjo tolmača in ob prisotnosti skrbnice z omenjenim prosilcem 22.11. 2010 opravila razgovor. Njegove zahteve so bile naslednje:

- pregled pri okulistu (Komisija za zagotavljanje pravic prosilcev je odobrila pregled pri okulistu in nakup očal, vendar je moral prosilec na ta pregled čakati več mesecev. Dogovorjeno je bilo, da medicinska sestra ponovno poklice v zdravstveni dom in prosi za novejši datum pregleda. Imenovana nato ni prejela novega datuma za pregled, saj na napotnici ni bilo označeno, da gre za nujno stanje. Prosilec je po opravljenem pregledu prejel nova očala);
- prosilec je v pritožbi navajal težave z želodcem, vendar se za ponovni pregled pri zdravniku ni odločil (zaradi teh težav je bil odpeljan na pregled k zdravniku, prejel je ustrezno terapijo, vendar je z njo samovoljno prekinil. Na razgovoru mu je bila ponujena možnost, da odide k splošnemu zdravniku na ponovni pregled, ki pa jo je zavrnil.);
- prosilec je navajal tudi težave s

---

¹¹ To nam je pojasnilo vodstvo ob uvodnem razgovoru. Tudi s tem prosilcem smo kasneje sicer opravili osebni razgovor, vendar je bilo njegovo izpovedovanje precej nekonsistentno.

skrbnico. Skrbnica mu je pojasnila svoje pristojnosti in obljubila, da bo organizirala sestanek za vse mladoletnike brez spremstva, in sicer z namenom pojasnitve funkcije skrbnika.

- v zvezi s težavami, ki naj bi se nanašale na izvajanje športnih aktivnosti, je bilo prosilcu pojasnjeno, da se v popoldanskem času v večnamenskem prostoru odvijajo različne športne aktivnosti, na katere so vabljeni vsi prosilci. V zvezi z rekviziti za izvajanje športnih aktivnosti mu je bilo pojasnjeno, da bo za izvajanje aktivnosti prejel tiste rekvizite, ki so na zalogi. Nekateri ostali potrebni rekviziti za izvajanje športnih aktivnosti pa so še v postopku nabave.

- v zvezi z željo po dodelitvi sobe, v kateri bi sam živel, je bilo prosilcu obrazloženo, da zaradi prostorske stiske na oddelku za mladoletnike tej prošnji ne moremo ugoditi, kasneje pa je bilo njegovi prošnji ugodeno.

- prosilčeva prošnja po dodelitvi USB ključka je bila zavrnjena, vendar mu je bil kasneje omenjen ključek dodeljen s strani Slovenske filantropije.

- prosilec zavrača obleko in obutev, ki se nahaja v skladišču Azilnega doma, saj naj zanj ne bi bila primerna. V zvezi z navedenim lahko prosilec enkrat tedensko na podlagi predloga, ki ga izda socialni delavec, v skladišču Azilnega doma prevzame nova oblačila in obutev. V donatorskem skladišču pa lahko prevzame oblačila, ki so jih Azilnemu domu podarili donatorji. Realizirana je bila tudi prosilčeva želja po odhodu na Rdeči križ.

- prosilec je navajal tudi težave s hrano. V zvezi s tem mu je bilo pojasnjeno, da je Azilni dom za prosilce iz Afganistana prilagodil zajtrke, prav tako se je prilagodila vsebina hladnih obrokov.

- glede kontaktov s svojo družino je bilo prosilcu pojasnjeno, da glede na to, da gre za mladoletnika brez spremstva, mu je že bil in mu bo še v prihodnje omogočen telefonski kontakt z njegovo družino;

- glede odhodov v mesto je bila prosilcu pojasnjena zakonska upravičenost

dodelitve urbana kartice.

DPM: Ker prosilci terapije ne zaužijejo pred medicinsko sestro, obstaja možnost kopičenja tablet. V tej smeri se tudi razlaga občasne dogodke, ko kdo zaužije večjo količino pomirjeval naenkrat v suicidalne namene. Izvedenka izpostavlja, da bi ena izmed možnosti lahko bila, da bi pacienti čim več zdravil dobili v dopoldanskem času in jih vzeli pred medicinsko sestro oziroma, da bi se natančno beležila vsaka tableta v zdravstveni dokumentaciji¹².

DPM: izvedenka izpostavlja, da bi bil priporočljiv pregled enega izmed prosilcev¹³ v ambulanti Oddelka za detoksikacijo Centra za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog Psihiatrične klinike Ljubljana, da se točneje ugotovi resnost situacije in prične motivacijski postopek.

DPM: izvedenka meni, da bi bilo prav, če bi se za mladoletno nosečo prosilko¹⁴ organiziralo pogovor z medicinsko sestro vsaj o navedenem in se ji pri tem tudi predstavilo možnosti, ki jih ima v smereh vsega omenjenega.

VODJA AZILNEGA DOMA: S predlogom se popolnoma strinjamo, saj smo tudi sami zdravnikom že večkrat predlagali, prav zaradi možnosti samomorov, da bi prosilec nadzorovano užival predpisano terapijo. Odločitev o tem pa je na strani zdravnika, v smislu ali se odloči za tak ukrep ali ne. V nekaterih primerih se je zdravnik, tudi na našo prošnjo, odločil za omenjen ukrep, v večini primerov pa ne.

VODJA AZILNEGA DOMA: Prosilec je bil zaradi težav z odvisnostjo že 17. 11. 2010 pregledan s strani zdravnika zdravstvenega doma. Dne 11. 1. 2011 je bil pregledan s strani zdravnika Oddelka za detoksikacijo Centra za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog Psihiatrične klinike Ljubljana, prejel je tudi ustrezno terapijo, ki pa jo ni redno užival. Dne 25. 1. 2011 pa je samovoljno zapustil Azilni dom.

VODJA AZILNEGA DOMA: Ta prosilka je imela v času bivanja v Azilnem domu (katerega je 25. 1. 2011 samovoljno zapustila), številne zdravstvene težave, ki so bile povezane z njeno nosečnostjo in bila zaradi le-teh 29. 12. 2010 in 10. 1. 2011 hospitalizirana. Medicinska sestra je s pomočjo prevajalca večkrat govorila z imenovano, tako glede zdravstvenih težav kot na splošno v zvezi z njenim stanjem. Dne 20. 1. 2011 je bila na pregledu pri ortodontu, do nadaljnjega zdravljenja pa ni prišlo, saj je prosilka,

¹² Medicinska sestra je pojasnila izvedenki, imajo prosilci medikamentozno terapijo vso pri sebi, predpisane psihoaktivne snovi pa dobivajo vsak dan sproti v (domski) ambulanti.

¹³ Ta prosilec je izvedenki v osebnem razgovoru povedal, da je že od rojstva bil na tak ali drugačen način v stiku z drogami. Najprej je užival hašiš, sedaj uživa heroin. Zatrjeval je, da bi rad zdravila, da bi lahko prenehal s tem, vendar je do sedaj uspel dobiti le nekaj Apaurina. Pod zdravljenjem si je predstavljal dobivanje tablet, ni pa bil tedaj zainteresiran za kakšne druge spremembe.

¹⁴ Šlo je za ženo neposredno zgoraj omenjenega prosilca, ki je izvedenki med drugim povedala, da je v drugem mesecu nosečnosti. Prenašala naj bi jo kar dobro, ob siceršnjih vsakodnevnih slabostih in bruhanju navkljub. Skrbela pa jo je obstipacija - blato naj bi odvajala le enkrat tedensko, s težavo. Tudi ona je, kot številni drugi prosilci, izpostavila, da ji hrana v Azilnem domu nikakor ne odgovarja. Prav tako naj bi že od samega začetka nastanitve prosila, da se ji uredi pregled zaradi zobnega aparata, a brez uspeha.

kot smo že omenili, samovoljno zapustila Azilni dom.

DPM: izvedenka poudarja, da kolikor pripovedovanje enega izmed prosilcev v osebnem razgovoru¹⁵ drži, lahko tudi te okoliščine kažejo na (ne)ustreznost komunikacije med osebjem in prosilci; v konkretnem primeru bi mu bilo lahko že takoj pojasnjeno, da ima dve možnosti – brezplačen pregled čez nekaj mesecev ali pa 'takojšnji' pregled z doplačilom (kar je očitno potem tudi bilo storjeno, a šele po grožnji z gladovno stavko, in je prosilec nato drugo možnost tudi sprejel).

VODJA AZILNEGA DOMA: Ta prosilec je na Komisijo za zagotavljanje pravic prosilcev za mednarodno zaščito, ki deluje znotraj Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije, vložil prošnjo za plačilo pregleda pri okulistu in nakup očal. Dne 26. 8. 2010 je bil imenovan napoten na pregled k zdravniku splošne medicine zdravstvenega doma, ki mu je izdal napotnico za pregled pri okulistu, ki naj bi potekal v januarju 2011. Prosilec je zaradi dolge čakalne dobe demonstrativno raztrgal napotnico. Dne 18. 1. 2011 je bil prosilec ponovno obravnavan s strani zdravnika splošne medicine zdravstvenega doma, ki mu je izdal ponovno napotnico za pregled pri okulistu. Prosilec je 2. 3. 2011 opravil pregled pri omenjenemu specialistu in v tednu med 21. 3 in 25. 3. 2011 tudi prejel nova očala. V vmesnem času je prosilec res opravil samoplačniški pregled pri okulistu, vendar ga ni organiziralo Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, ampak Slovenska filantropija. Prosilcu pa je bilo večkrat pojasnjeno, da je čakalna doba za pregled pri okulistu v Republiki Sloveniji po podatkih Ministrstva za zdravje Republike Slovenije 300 dni. Pojasnjeno mu je tudi bilo, da ima možnost opraviti samoplačniški pregled.

DPM: v tem poročilu izpostavljena pripovedovanja¹⁶ napeljujejo v zaključek, da v Azilnem domu prihaja do nezanemarljivih težav pri obvladovanju problematičnih posameznikov med prosilci, breme tega pa mora nositi

VODJA AZILNEGA DOMA: Prosilci so do zaposlenih, ne glede na delovno mesto, res velikokrat verbalno agresivni, še posebej, če zahteve, ki jih postavljajo, niso ugodene, prav tako so bili nekateri zaposleni deležni resnih groženj. Slednje

¹⁵ Prosilec se je pritožil, da mu ni bilo doumljivo, zakaj mora šest mesecev čakati na pregled vida, pri dioptriji -3,5 in polomljenih ter zato neuporabnih očalih. Tudi njemu naj bi šele po grožnji z gladovno stavko uspelo doseči, da so mu uredili samoplačniški pregled pri okulistu v eni izmed optik.

¹⁶ Že v uvodnem razgovoru je vodstvo izpostavilo, da prihaja tudi do občasnih groženj osebju v Azilnem domu s strani praviloma posameznih prosilcev. Podobno je medicinska sestra med drugim povedala izvedenki, da jo prosilci občasno izsiljujejo za razne tablete, predvsem benzodiazepine. Omenila ji je tudi, da se je v desetih letih le dvakrat zgodilo, da sta se prišla prosilca zahvaliti za njeno pomoč, veliko več pa je deležna raznega verbalnega nasilja, tudi zelo resnih groženj (na primer, da jo bo prosilec zabodel z nožem). Poleg nje naj bi bile ob opravljanju svojega dela v tem pogledu najbolj izpostavljene čistilke in kuhinjsko osebje.

predvsem bolj kot ne samo sebi prepuščeno osebje, ki prihaja v vsakodnevni stik z njimi pri opravljanju svojega dela, neredko niti ne neposredno povezanega z njihovo obravnavo ali postopki, ki jih zadevajo.

DPM: Pri določenem delu prosilcev, ki neprimerno ravnajo, nedvomno mora iti predvsem za manifestacijo težav zaradi odvisnosti. Tudi zato izvedenka poudarja, da bi bilo potrebno začeti razmišljati o obravnavi prosilcev odvisnikov, od pravil v domu do terapevtskih ukrepov; to je delo za skupino različnih strokovnjakov, saj je potrebno upoštevati pravno ureditev, kadrovske zasedbe in usposobljenost, možnosti za sodelovanja zunanjih strokovnjakov,... - najprej pa bi bila seveda potrebna odločitev vodstva, kolikor zaznava to problematiko kot eno od prioritete. Po drugi strani nedvomno vsaj nekateri prosilci tako ravnajo, ker so navajeni na tak način dosegati tisto, kar želijo, oziroma v konfliktnih situacijah reagirati na tak način. Spet pri tretjih vzroki lahko povsem verjetno ležijo v takšnih ali drugačnih travmatičnih doživetjih, ki so jim bili podvrženi že pred prihodom v državo.

DPM: prosimo tudi za vaše stališče o kadrovske zasedbi, povezani z obravnavo prosilcev v Azilnem domu, predvsem ali menite, da je ta v danih razmerah številčno in strukturno ustrezna ter tudi ustrezno usposobljena, ali pa bi si želeli več možnosti v kateri izmed teh smeri. V vsakem primeru pa nam sporočite tudi katera delovna mesta so sistemizirana in kakšna je njihova trenutna (ne)zasedenost.

smo tudi prijavili policiji.

VODJA AZILNEGA DOMA: Vsi prosilci, ki imajo psihične težave ali težave z odvisnostjo, so bili napoteni k ustreznemu strokovnjaku (psihiatrična, psihoterapevtska obravnava, programi odvajanja...). Problem nastopi, ko prosilci odklanjajo obravnavo pri ustreznemu strokovnjaku. V Azilnem domu je potekal program, ki se je še posebej osredotočil na pomoč ranljivim skupinam oseb. V okviru tega programa sta bila proslcem tedensko na voljo psihiater in psihoterapevt. Program se je zaključil novembra 2010. Trenutno je v teku razpis, kot je te zgoraj omenjeno, za izbor programov pomoči proslcem in upamo, da se bo uspešno zaključil. Vsekakor pa menimo, da bi bila glede na trenutno populacijo, nastanjeno v Azilnem domu, zelo dobrodošla tedenska prisotnost psihoterapevta ali psihiatra v Azilnem domu.

VODJA AZILNEGA DOMA: V zvezi z vašo prošnjo po tem, katera delovna mesta so sistemizirana v Azilnem domu, vam sporočamo, da je v omenjenem domu sistemiziranih 23 delovnih mest, ki so naslednja: vodja Azilnega doma, podsekretar, višji svetovalec (3 delovna mesta), svetovalec lit (4 delovna mesta), socialni delavec VII/2 (3 delovna mesta), psiholog, prevajalec VII/1, koordinator VII/1, koordinator VI, srednja medicinska sestra v ambulanti, koordinator V, administrator V (2 delovni mesti), šivilja IV in vzdrževalec IV - II.